

**VILKAVIŠKIO KRAŠTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS VIETOS PLĖTROS
STRATEGIJOS „VILKAVIŠKIO RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS STRATEGIJA“
PRIEMONĖS „VERSLUMO SKATINIMAS“ VEIKLOS SRITIES „KAIMO TURIZMO
VEIKLOS SKATINIMAS“ SPECIALIOSIOS TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio krašto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos „Vilkaviškio rajono vietos veiklos grupės strategija“ priemonės „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ specialiosios taisyklės (toliau – Taisyklės), skirtos vietos projektų paraiškų teikėjams, teikiantiems vietos projektų paraiškas Vilkaviškio krašto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijai (toliau – Strategija) „Vilkaviškio rajono vietos veiklos grupės strategija“ įgyvendinti.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „*Leader* metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 3D-578 (Žin., 2008, Nr. 126-4817; 2009, Nr. 114-4869; Nr. 154-6985) (toliau – VPS administravimo taisyklės), ir **Bendrosiomis** taisyklėmis pareiškėjams, teikiantiems vietos projektų paraiškas pagal vietos plėtros strategiją „Vilkaviškio rajono vietos veiklos grupės strategija“, patvirtintomis Vilkaviškio krašto vietos veiklos grupės tarybos 2010 m. kovo mėn. 22 d. posėdžio protokolu Nr. 5 (toliau – Bendrosios taisyklės), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ supaprastintosiomis įgyvendinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 3D-344 (Žin., 2009, Nr. 57-2243; Nr. 154-6990).

3. Taisyklės taikomos pareiškėjams, teikiantiems vietos projektų paraiškas, kurių prašoma paramos:

3.1. pagal veiklos sritį „Kaimo turizmo skatinimas, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“ suma yra ne didesnė kaip 50 000 Lt (*penkiasdešimt tūkstančių litų*);

3.2. pagal veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietovėse) suma yra ne didesnė kaip 50 000 Lt (*penkiasdešimt tūkstančių litų*).

II. ŠIOSE TAISYKLĖSE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

4. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai apibrėžti Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programoje (toliau – Programa), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse.

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Europinio dydžio vienetas (toliau – EDV) – žemės ūkio valdos ekonominio dydžio matavimo vienetas Europos Sąjungoje. EDV skaičiuojamas pagal Žemės ūkio valdų, ūkininkų ūkių ir ūkinius gyvūnus įregistravusių subjektų ūkių, kurie neįregistruoti žemės ūkio ir kaimo verslo ar ūkininkų ūkių registruose, ekonominio dydžio, išreikšto europinio dydžio vienetais, skaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 3D-419 (Žin., 2007, Nr. 126-5141; 2009, Nr. 11-419).

Kaimo gyventojas – fizinis asmuo, kuris iki paramos paraiškos pateikimo nuolatinę gyvenamąją vietą deklaruoja kaimo vietovėje ir yra įregistravęs žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

Kaimo vietovė – gyvenamoji vietovė, kurioje gyvena ne daugiau kaip 3 000 gyventojų (pagal šios priemonės „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ veiklos sritį „Kaimo turizmo skatinimas, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“); gyvenamoji vietovė, kurioje gyvena ne daugiau kaip 6 000 gyventojų (pagal šios priemonės veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietoves)“. Projektams, kurių įgyvendinimo vieta yra savivaldybės centras, parama neteikiama.

Kambarys – gyvenamajame pastate specialiai įrengta viena ar kelios patalpos, apgyvendinimo paslaugų teikėjo siūlomos kaip nedaloma visuma poilsiautojams nuomotis.

Projekto kontrolės laikotarpis – penkerių metų laikotarpis nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte numatytu įsipareigojimu.

Turistinės stovyklos paslauga – trumpalaikio poilsio organizavimas ir (ar) nakvynės suteikimas palapinėse ar apgyvendinimui skirtose patalpose rekreacinėse teritorijose, žemės ūkio, miško ar kitos paskirties žemėje įrengtoje stovyklavietėje. Stovyklavietėje privalo būti nustatytos

vietos palapinėms statyti ir įrangą maistui ruošti, higienos poreikiams tenkinti, atliekomis surinkti bei aktyviam poilsiui organizuoti.

Ūkininkas – fizinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs žemės ūkio valdą ir ūkį Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse.

6. Priemonės bendrasis tikslas, specialieji ir veiklos tikslai apibrėžti Programoje. Šia priemone taip pat siekiama šių tikslų ir uždavinių:

6.1. Įgyvendinant šią priemonę bus įgyvendinti Strategijos tikslai:

- didinti kaimo gyventojų užimtumą, skatinant juos užsiimti smulkiu verslu;
- plėtoti smulkaus verslo iniciatyvas kaime;
- skatinti kaimo gyventojus persiorientuoti į ne žemės ūkio veiklų vystymą;
- didinti kaimo turizmo paslaugų įvairovę kaime;
- atgaivinti senąsias amatų tradicijas.

III. VEIKLOS SRITYS

7. Pagal šią priemonę remiamos veiklos sritys:

7.1. „Kaimo turizmo skatinimas, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“;

7.2. „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietovėse)“.

IV. PARAMOS DYDIS

8. Pareiškėjui per vieną kvietimo teikti **vietos projektų** paraiškas pagal veiklos sritį „Kaimo turizmo skatinimui, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“, didžiausia galima paramos suma vienam vietos projektui gali būti **50 000 litų** (*penkiasdešimt tūkstančių litų*) bet negali būti suteikta didesnė kaip 100 000 litų (*vienas šimtas tūkstančių litų*) parama.

9. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti vietos projekto išlaidas.

10. Didžiausia galima paramos suma vienam projektui pagal veiklos sritį „Kaimo turizmo skatinimui, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“ negali viršyti 50 000 Lt. (*penkiasdešimt tūkstančių litų*). Finansuojama visų tinkamų projekto išlaidų iki:

10.1. iki 65 proc., kai pareiškėjas yra ūkininkas, kuris įsipareigoja, kad jo ūkio dydis ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo bus prilyginamas ne mažiau kaip 2 EDV arba, kai pareiškėjas yra kaimo gyventojas arba ūkininkas, kuris ne mažiau kaip trejus

pastaruosius metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo nuolat gyvena kaime, ne mažiau kaip trejus pastaruosius metus užsiima kaimo turizmo veikla ir gauna iš šios veiklos pajamas.

10.2. Iki 60 proc., kai pareiškėjas yra ūkininkas, kuris įsipareigoja, kad jo ūkio dydis ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo bus prilyginamas ne mažiau kaip 1 EDV arba, kai pareiškėjas yra kaimo gyventojas arba ūkininkas, kuris ne mažiau kaip trejus pastaruosius metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo nuolat gyvena kaime, mažiau kaip trejus pastaruosius metus užsiima kaimo turizmo veikla ir gauna iš šios veiklos pajamas.

10.3. Iki 40 proc., kai pareiškėjas yra ūkininkas, kurio ūkis 0 arba yra iki 1 EDV arba, kai pareiškėjas yra kaimo gyventojas, kuris ne mažiau kaip trejus metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo nuolat gyvena kaime.

11. Finansuojama iki 75 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų pagal veiklos sritį „Kaimo turizmo skatinimui, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“, tiesiogiai susijusios su tradicinių sertifikuotų amatų plėtra kaimo turizmo sodyboje.

12. Didžiausia galima paramos suma vienam vietos projektui pagal veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietoves)“ didžiausia galima paramos suma vienam vietos projektui gali būti 50 000 litų (*penkiasdešimt tūkstančių litų*) bet negali būti suteikta didesnė kaip 100 000 litų (*vienas šimtas tūkstančių litų*) parama.

13. Finansuojama visų tinkamų vietos projekto išlaidų:

13.1. Iki 65 proc. kai pareiškėjas yra ūkininkas, kuris užsiima žemės ūkio veikla ir įrodo, kad iš šios veiklos gauna pajamas (pvz., ūkio EDV, turi gyvulių, pasėlių ir pan.), arba kaimo gyventojas, kuris ne mažiau kaip trejus metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo nuolat gyvena kaime;

13.2. 50 proc. , kai pareiškėjas yra ūkininkas arba kaimo gyventojas, kuris neatitinka 13.1 punkto reikalavimų.

14. Didžiausia paramos suma vienam vietos projekto paramos gavėjui 2007–2013 metų laikotarpiui pagal Programos investicines priemones negali viršyti 150 000 litų (*vieno šimto penkiasdešimt tūkstančių litų*). Didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui 2007–2013 metų laikotarpiui pagal veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietoves)“ negali viršyti 414 336 Lt (*keturių šimtų keturiolikos tūkstančių trijų šimtų trisdešimt šešių litų*)

15. Teikdamas vietos projekto paraišką pareiškėjas paramos gali kreiptis pagal abi priemones veiklos sritis. Tokiu atveju maksimali paramos suma bendram vietos projektui negali viršyti 100 000 litų (*vieno šimto tūkstančių litų*), iš jų paramos suma turistinės stovyklos įkūrimui ir (arba) plėtrai negali viršyti 50 000 litų (*penkiasdešimt tūkstančių litų*).

16. Į didžiausią paramos sumą 2007–2013 metų laikotarpiui vietos projekto paramos gavėjui neįskaitoma parama, gaunama pagal Programos priemones:

- 16.1. „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“;
- 16.2. „Naudojimasis konsultavimo paslaugomis“;
- 16.3. „Pusiau natūrinis ūkininkavimas“;
- 16.4. „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“;
- 16.5. priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ pirmąją veiklos sritį „Nitratų direktyvos reikalavimų ir naujų privalomų Bendrijos standartų įgyvendinimas“.

17. Parama, kaip nurodyta 13 punkte, turi būti skiriama nepažeidžiant valstybės pagalbos reikalavimų, vadovaujantis 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2006 L 379, p. 5). Bendra pagalbos suma, suteikiama tai pačiai įmonei, negali viršyti 690 560 Lt (šešių šimtų devyniasdešimt tūkstančių penkių šimtų šešiasdešimt litų) per trejų fiskalinių metų laikotarpį. Įmone čia laikomas subjektas, užsiimantis ekonomine veikla, neatsižvelgiant į jo teisinį statusą: į įmonės apibrėžimą įeina savarankiškai dirbantys asmenys, šeimos verslas, tarp jų amatai ir kita veikla (Įmonės apibrėžimas pagal 2004 m. vasario 25 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 364/2004, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 70/2001, įtraukiant į reglamento taikymo sritį pagalbą moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai (OL 2004 m. specialusis leidimas, 8 skyrius, 3 tomas, p. 64), I priedo 1 straipsnį „Mažų ir vidutinių įmonių apibrėžimas“).

18. Sutuoktinių didžiausia bendra gauta paramos suma pagal Programos investicines priemones negali viršyti vienam vietos projekto paramos gavėjui Taisyklių 13 ir 16 punktuose 2007–2013 metų laikotarpiu nustatytos didžiausios paramos sumos.

19. Pareiškėjas, vietos projekto paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti kitose investicinėse Programos priemonėse.

20. Pakartotinai investicinės paramos pagal šią ar kitas priemones galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį vietos projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą. Pareiškėjai, dalyvaujantys priemonėje „Pusiau natūrinis ūkininkavimas“ (toliau – PNŪ), gali pakartotinai kreiptis paramos, jei įvykdė visas investicijas, susijusias su PNŪ iki priemonės „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikė tai įrodančius dokumentus.

21. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais vietos projektui, kuriam prašoma paramos, ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia bendra paramos pagal šias Taisykles ir valstybės pagalbos lėšų suma ir intensyvumas projektui ir jo tinkamoms išlaidoms finansuoti negali viršyti šiose Taisyklėse nustatytų dydžių. Tokiu atveju tinkamomis finansuoti

išlaidomis laikomos šių Taisyklių reikalavimus atitinkančios išlaidos, patirtos po prašymo kompensuoti dalį palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio pateikimo dienos.

V. GALIMI PAREIŠKĖJAI IR PARAMOS GAVĖJAI

22. Paramos gali kreiptis ūkininkai arba kaimo gyventojai, ne jaunesni kaip 18 metų, iki paramos paraiškos pateikimo dienos teisės aktų nustatyta tvarka įregistravę žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

23. Paramos gali kreiptis pareiškėjai, įvardyti 21 punkte, kurie vykdo arba ketina vykdyti veiklą pagal veiklos sritis, numatytas Taisyklių III skyriuje.

24. **Vietos projekto** paraišką pareiškėjas teikia individualiai.

25. Jei vietos projektą pateikęs pareiškėjas iki sprendimo skirti paramą priėmimo mirė, vietos projekto paraiška išregistruojama.

26. Pareiškėjui po sprendimo skirti paramą arba vietos projekto vykdytojui:

26.1. mirus, paveldėtojas gali perimti visas teises ir pareigas, susijusias su vietos projektu, tik tuo atveju, jeigu jis atitinka tinkamumo gauti paramą kriterijus teisių ir pareigų perėmimo metu;

26.2. netekus ilgalaikio profesinio darbingumo, jis savo visas teises ir pareigas, susijusias su parama, gali perleisti kitam asmeniui tik tuo atveju, jeigu pastarasis atitinka tinkamumo gauti paramą kriterijus teisių ir pareigų perėmimo metu.

VI. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

27. Pareiškėjui parama negali būti teikiama, jei:

27.1. pareiškėjas **vietos projekto** paraiškoje, pridedamuose ar pagal paklausimą pateiktuose dokumentuose sąmoningai pateikė neteisingą informaciją;

27.2. yra priimtas galutinis sprendimas dėl:

27.2.1. pareiškėjo, ketinusio ir (arba) gavusio paramą iš SAPARD, Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento, Europos žuvininkystės fondo, paramos teikimo ar sutarties sąlygų pažeidimo, apie kurį teisės aktų nustatyta tvarka buvo pranešta Europos Komisijai. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

27.2.2. paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

27.2.3. pareiškėjo įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinio teisės pažeidimo, susijusio (-os) su parama. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

27.3. pareiškėjas dėl subjektyvių priežasčių neįvykdęs ankstesnio projekto verslo plane užsibrėžtų tikslų ir priežiūros rodiklių, netenka teisės kreiptis paramos pagal investicines priemones tol, kol nebus pašalinti veiklos trūkumai.

VII. TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ KRITERIJAI

28. Tinkamumo gauti vietos projektui paramą kriterijai yra šie:

28.1. **Vietos projekto** paraišką pateikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių 21 punkte ir neatitinkantis šių Taisyklių VI skyriuje numatytų atvejų;

28.2. vietos projektas atitinka Programoje ir Strategijoje nurodytus tikslus;

28.3. vietos projekto veikla ir išlaidos susijusios su remiama pagal priemonę veikla, nurodyta Taisyklių III skyriuje;

28.4. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama vietos projekto paraiškos vertinimo metu);

28.5. pareiškėjas užtikrina, kad vietos projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų;

28.6. pareiškėjas tvarko ir (arba) įsipareigoja tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (pareiškėjai privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 (Žin., 2006, Nr. 140-5367); Pareiškėjai, iki **vietos** projekto paraiškos pateikimo nevykdę ūkinės veiklos, arba tie, kurie vykdė ūkinę veiklą, bet pagal teisės aktų reikalavimus finansinės atskaitomybės sudarymas jiems nėra privalomas, įsipareigoja tvarkyti buhalterinę apskaitą, sudarydami finansinę atskaitomybę, o kartu su vietos projekto paraiška pateikia ūkinės veiklos pradžios balansą;

28.7. nekilnojamas turtas, į kurį investuojama, priklauso pareiškėjui arba jo sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, sutuoktinių bendrosios dalinės arba sutuoktinių bendrosios jungtinės nuosavybės teise. Tokiu atveju, kai šis turtas priklauso sutuoktiniui (-iams) bet kuria pirmiau paminėta teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą ir plėtoti verslo plane (projekto apraše) numatytą veiklą ne mažiau kaip penkerius metus nuo sprendimo skirti paramą priėmimo. Parama neskiriama, jei investuojama į nekilnojamąjį turtą, kuris priklauso pareiškėjui ar jo sutuoktiniui su kitais asmenimis arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui bendrosios dalinės arba bendrosios jungtinės nuosavybės teise su kitais asmenimis;

28.8. pareiškėjas įsipareigoja apdrausti turtą (esant draudimo paslaugų prieinamumui), kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama: vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiui – maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, o įgyvendinus

vietos projektą iki kontrolės laikotarpio pabaigos – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas;

28.9. pareiškėjas įsipareigoja be rašytinio Vilkaviškio krašto vietos veiklos grupės (toliau – VVG) ir Agentūros sutikimo neatlikti esminio vietos projekte numatytos veiklos, projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų pakeitimo (vykdyti verslo plane (vietos projekto apraše) numatytą veiklą), neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto mažiausiai penkerius metus nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos;

28.10. jei vietos projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, turi būti pateiktas aplinkos apsaugos institucijos išankstinis projekto įvertinimas, parengtas vadovaujantis Statybos techniniu reglamentu STR 1.05.05:2004 „Statinio projekto aplinkos apsaugos dalis“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 701 (Žin., 2004, Nr. [50-1675](#)) (tuo atveju, kai yra statybos leidimas, ši pažyma nereikalinga). Numatytiems statybos bei rekonstravimo darbams turi būti parengtas statinių techninis projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos ir statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys), gautas statybos leidimas (pateikiamas kartu su paramos paraiška), išskyrus nesudėtingus (tarp jų laikinus) statinius (Statybos techninis reglamentas STR1.01.07:2002 „Nesudėtingi (tarp jų laikini) statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 184 (Žin., 2002, Nr. [43-1639](#));

28.11. pareiškėjas verslo plane (projekto apraše), kuris yra nustatytos vietos projekto paraiškos formos sudėtinė dalis, įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio tinkamumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 3D-350 (Žin., 2009, Nr. 59-2335);

28.12. pareiškėjas yra kompetentingas kaimo turizmo ar turistinės stovyklos paslaugų teikimo srityje. Laikoma, kad pareiškėjas yra kompetentingas , jeigu atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

28.12.1. yra įgijęs arba siekia įgyti (šiuo metu studijuoja) turizmo studijų srities išsilavinimą;

28.12.2. yra išklauses arba įsipareigoja išklaudyti iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo datos kaimo turizmo ir (arba) turistinės stovyklos srities specializuotus mokymo kursus;

28.12.3. ne mažiau kaip vienerius metus teikia kaimo turizmo ir (arba) turistinės stovyklos paslaugas.

28.13. pareiškėjas teikia kaimo turizmo ir (ar) turistinės stovyklos paslaugas turėdamas verslo liudijimą arba nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažymą (Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 (Žin., 2002, Nr. 112-4992; 2005, Nr. 138-4971). Naujai kuriamos kaimo turizmo sodybos ir (arba) turistinės stovyklos paslaugų teikimo atveju

pareiškėjas verslo liudijimą arba nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažymą pateikia kartu su paskutiniu mokėjimo prašymu;

28.14. teikiamos ir (arba) numatytos teikti kaimo turizmo ir (arba) turistinės stovyklos paslaugos atitinka šioms paslaugoms teikti keliamus reikalavimus (Kaimo turizmo paslaugos teikimo reikalavimai, patvirtinti Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2006 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-106 (Žin., 2007, Nr. 1-42), Turistinės stovyklos paslaugos teikimo reikalavimai, patvirtinti Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos direktoriaus 2003 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 28-V (Žin., 2003, Nr. 31-1302). Pareiškėjas, teikiantis kaimo turizmo ir (arba) turistinės stovyklos paslaugas, pateikia savivaldybės įgaliotos institucijos išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad sąlygos kaimo turizmo ir (arba) turistinės stovyklos paslaugoms teikti atitinka minėtus reikalavimus. Naujai kuriamos kaimo turizmo sodybos ir (arba) turistinės stovyklos paslaugų teikimo atveju pareiškėjas savivaldybės įgaliotos institucijos išduotą pažymėjimą pateikia kartu su paskutiniu mokėjimo prašymu;

28.15. vietos projektas įgyvendinamas kaimo vietovėje:

28.15.1. pagal veiklos sritį „Kaimo turizmo skatinimas, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“ – kaime, miestelyje ar mieste, kuriame gyvena ne daugiau kaip 3 000 gyventojų, nepažeidžiant Taisyklių 29.15.3 punkto nuostatos. Parama kaimo turizmo sodybos kūrimui arba plėtrai, kuri veiks arba bus kuriama žemėje, priklausančioje sodo bendrijai, neteikiama;

28.15.2. pagal veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietovėse)“ – kaime, miestelyje ar mieste, kuriame gyvena ne daugiau kaip 6 000 gyventojų, nepažeidžiant Taisyklių 29.15.3 punkto nuostatos. Parama turistinės stovyklos kūrimui arba plėtrai, kuri veiks arba bus kuriama žemėje, priklausančioje sodo bendrijai, neteikiama;

28.15.3. parama **vietos** projektui neteikiama, jeigu jo įgyvendinimo vieta – savivaldybės centras;

28.15.4. bendras **vietos** projektas (apimantis abi veiklos sritis) įgyvendinamas vietovėje, kurioje gyvena ne daugiau kaip 3 000 gyventojų, nepažeidžiant Taisyklių 29.15.3 punkto nuostatos.

29. Tinkamumo kriterijai taikomi tik pagal veiklos sritį „Kaimo turizmo skatinimas, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“:

29.1. naujai kuriamos kaimo turizmo sodybos plotas yra ne mažesnis kaip 0,7 ha;

29.2. atstumas nuo naujai kuriamos kaimo turizmo sodybos iki magistralinių kelių Vilnius-Klaipėda, Vilnius-Panevėžys, Saločiai-Kalvarija, turi būti ne mažesnis kaip 0,5 km. Jei projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, techninio projekto aiškinamajame rašte turi būti parašyta, koks atstumas yra nuo pirmiau nurodytų kelių iki naujai kuriamos kaimo turizmo sodybos. Jei techninis projektas sudarytas anksčiau ir jame nėra reikalingos informacijos arba tais atvejais, kai projekte nėra numatyti statybos ir (arba) infrastruktūros darbai, 0,5 km atstumas

matuojamas kaip atkarpa, jungianti mažiausiai vienas nuo kito nutolusius magistralinio kelio ir sodybos žemės valdos ploto ribos taškus. Atsakomybė už pateiktą informaciją tenka pareiškėjui;

29.3. kambarių skaičius apgyvendinamosiose patalpose negali viršyti 20 numerių (Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 32-852; 2002, Nr. 123-5507));

29.4. savininko ir (arba) personalo gyvenamosios ir higienos patalpos turi būti atskirtos nuo svečiams apgyvendinti naudojamų patalpų.

VIII. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

30. Vietos projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta vietos projekto paraiškoje ir negali viršyti 36 mėnesių.

31. Vietos projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios yra susijusios su vietos projekto įgyvendinimu. Perkamos prekės turi būti naujos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir EB teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir vietos projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, padarytos laikantis pirkimo procedūrų, nustatytų Bendrosiose taisyklėse. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiamas bent vienas komercinis pasiūlymas arba viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.), jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ar darbų pirkimai neatlikti. Jei pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo patyrė ir apmokėjo dalį ar visas su projekto įgyvendinimu susijusias išlaidas, kartu su paramos paraiška pateikiama įvykdyto konkurso arba apklausos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti (jei nėra nustatyti didžiausieji išlaidų įkainiai, išskyrus žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstrukcijos finansavimo atvejį, kai pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, nurodytais Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės nustatymo metodikoje, arba ministerijos nustatyta pirkimų tvarka) dokumentacija, išskyrus atvejus, kai patirtų tinkamų finansuoti išlaidų dydį nustato Vilkaviškio krašto vietos veiklos grupės parinkti nepriklausomi ekspertai (toliau – ekspertai) ar Vilkaviškio krašto vietos veiklos grupės valdymo organo sprendimu sudaryta ekspertų darbo grupė (toliau – ekspertų darbo grupė).

32. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

32.1. būtinos vietos projektui vykdyti ir numatytos vietos projekto paraiškoje;

32.2. pareiškėjo padarytos įgyvendinant vietos projektą, bet ne anksčiau kaip nuo 2007 m. rugsėjo 19 d. ir ne anksčiau kaip prieš dvejus metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo datos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama vietos projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše pagal Taisyklių 35 punktą, arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų Bendrosiose taisyklėse arba jeigu patirtų tinkamų finansuoti išlaidų dydžio nenustatė ekspertai ar ekspertų darbo grupė;

32.3. faktiškai patirtos, įtrauktos į vietos projekto vykdytojo apskaitą ir kurios gali būti identifikuojamos, pagrįstos ir patvirtinamos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais;

32.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su vietos projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip nuo Europos Komisijos Kaimo plėtros komiteto pritarimo Programai datos, t. y. nuo 2007 m. rugsėjo 19 d., ir ne anksčiau kaip prieš dvejus metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo datos. Tačiau, jei parama vietos projektui neskiriama arba pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų Bendrosiose taisyklėse, arba jeigu patirtų tinkamų finansuoti išlaidų dydžio nenustatė ekspertai ar ekspertų darbo grupė, išlaidos nefinansuojamos.

33. Išperkamosios nuomos būdu įsigytas projektui įgyvendinti turtas turi tapti vietos projekto gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos.

34. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

34.1. Vietos projekte numatyta veikla vykdyti skirtų naujų pastatų ir (arba) statinių statyba, rekonstrukcija ir (arba) kapitalinis remontas:

34.1.1. apgyvendinimo;

34.1.2. poilsiautojų maitinimo;

34.1.3. gamybinių;

34.1.4. amatų plėtros;

34.1.5. kitų, būtinų projektui įgyvendinti;

34.1.6. naujos statybinės medžiagos (atliekant naujų pastatų ir (arba) statinių, nurodytų 33.1.1–33.1.5 punktuose, statybą, rekonstrukciją ir (arba) kapitalinį remontą ūkio būdu);

34.2. nauja technika, technologiniai įrengimai, įranga, skirta projekto reikmėms:

34.2.1. poilsio paslaugoms, laisvalaikiui ir renginiams organizuoti;

34.2.2. poilsiautojų maitinimo paslaugoms teikti;

34.2.3. kompiuterinė ir programinė įranga;

34.2.4. kita speciali ir tiesiogiai susijusi su apgyvendinimu ir maitinimu kaimo turizmo sodyboje ar individualiame gyvenamajame name ir (ar) turistinės stovyklos paslaugų teikimu;

34.3. infrastruktūros kūrimas projekto įgyvendinimo vietoje:

34.3.1. verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje:

34.3.1.1. apšvietimas sodybos ir (ar) turistinės stovyklos ribose;

34.3.1.2. privažiavimas sklypo (-ų), kuriame (-iuose) vykdomas vietos projektas, ribose;

34.3.1.3. vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo bei valymo sistemos;

34.3.1.4. kita, būtina vietos projektui įgyvendinti;

34.3.2. rekreacinės infrastruktūros vietos projekto įgyvendinimo vietoje, būtinos kaimo turizmo, turistinių stovyklų paslaugoms teikti:

34.3.2.1. prieiga prie gamtos objektų;

34.3.2.2. pakrančių sutvarkymas;

- 34.3.2.3. poilsio, sporto aikštelių įkūrimas;
- 34.3.2.4. kita, būtina vietos projektui įgyvendinti;
- 34.3.3. nedidelio masto informacinės infrastruktūros:
 - 34.3.3.1. informaciniai standai;
 - 34.3.3.2. turistinių vietų nuorodos;
- 34.4. kaimo turizmo, turistinių stovyklų paslaugų teikimo rinkodara, plėtra:
 - 34.4.1. interneto svetainės sukūrimas;
 - 34.4.2. kitos kaimo turizmo, turistinių stovyklų paslaugų teikimo rinkodaros ir (arba) plėtros išlaidos, tiesiogiai susijusios su projekte numatyta veikla;
- 34.5. vietos projekto viešinimo išlaidos;
- 34.6. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) negali būti didesnė kaip 5 000 Lt (*penki tūkstančiai litų*). Tuo atveju, kai projekte numatyti naujos statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ir (arba) infrastruktūros darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be PVM negali būti didesnė kaip 7 500 Lt (*septyni tūkstančiai penki šimtai litų*). Verslo plano (vietos projekto aprašo) parengimo ir konsultavimo projekto įgyvendinimo išlaidos gali būti finansuojamos tik tuo atveju, jei šias paslaugas atlieka Ministerijos nustatyta tvarka akredituoti konsultantai (Konsultavimo įstaigų ir konsultantų akreditavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. 3D-242 (Žin., 2007, Nr. 57-2207; 2008, Nr. 48-1790).
- 35. Netinkamos finansuoti išlaidos:
 - 35.1. išlaidos, nenumatytos vietos projekte, nesusijusios su vietos projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 35 punkte;
 - 35.2. trumpalaikis turtas;
 - 35.3. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos;
 - 35.4. išlaidos keturračiams, bagiams, vandens motociklams, sniego motociklams, motorinėms valtimis, kartingams ir visureigiams įsigyti;
 - 35.5. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų Bendrosiose taisyklėse;
 - 35.6. išlaidos, viršijančios Ministerijos nustatytus didžiausiuosius įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius (ši nuostata netaikoma žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstrukcijos finansavimo atveju, kai pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, nurodytais Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės nustatymo metodikoje arba ministerijos nustatyta pirkimų tvarka). Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;;
 - 35.7. išlaidos, susijusios su nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

35.8. išlaidos, numatytos projekte, kurios finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų;

35.9. išlaidos, skirtos savininko ir (arba) personalo gyvenamosioms ir higienos patalpoms.

36. Pirkimo ir (arba) importo PVM, kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr.35-1271) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), visais atvejais yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

IX. VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS SKYRIMO TVARKA

37. **Vietos projekto** paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių priede (1 priedas), gaunama Vilkaviškio krašto VVG buveinėje.

38. Vietos projekto paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paraiškos nepriimamos.

39. Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas elektroninis paramos paraiškos variantas (įrašyta į kompaktinę plokštelę (CD)).

40. Vietos projektų paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja **Vilkaviškio krašto VVG adresu: J. Basanavičiaus a. 7, LT-70101 Vilkaviškis**. Vietos projektų paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti pareiškėjo asmeniškai arba per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

41. Turi būti pateikiamas vienas originalus vietos projekto paraiškos ir priedamų dokumentų egzempliorius, kurio pirmajame puslapyje nurodoma ORIGINALAS, taip pat vietos projekto paraiškos ir reikalaujamų dokumentų kopija (patvirtinta Vilkaviškio krašto VVG darbuotojo), kurios pirmajame puslapyje nurodoma KOPIJA. Pateikiamos vietos projekto paraiškos ir jos priedų originalas ir kopija turi būti įsegti į atskirus segtuvus.

42. Pareiškėjas privalo pasirašyti kiekvieną vietos projekto paraiškos ir priedamų dokumentų originalo ir kopijos lapą.

43. Vietos projektų paraiškų vertinimas pradedamas nelaukiant vietos projektų paraiškų priėmimo termino pabaigos. Vietos projektų paraiškos vertinimas negali trukti ilgiau kaip 30 darbo dienų nuo jos užregistravimo Vilkaviškio krašto VVG dienos, į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimų ir (arba) patikrų pareiškėjui laikas.

44. Prieš užregistruojant vietos projekto paraišką, atliekamas administracinės atitikties tikrinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 10 darbo dienų. Administracinės atitikties tikrinimo metu nustatoma, ar vietos projekto paraiška yra tinkamai užpildyta ir ar pateikti visi vietos projekto paraiškoje nurodyti dokumentai. Jeigu atliekant administracinės atitikties tikrinimą yra

nustatoma, kad pateikti ne visi vietos projekto paraiškoje nurodyti dokumentai ir (arba) vietos projekto paraiška užpildyta netinkamai, vietos projekto paraiška neregistruojama ir Vilkaviškio krašto VVG darbuotojas pareiškėjui įteikia pranešimą, kuriame nurodomos vietos projekto paraiškos neregistravimo priežastys.

45. Vietos projekto paraiškos tinkamumo vertinimo metu nustatoma, ar vietos projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

46. Vietos projekto paraiškos naudos ir kokybės vertinimo metu nustatoma, ar:

46.1. Vietos projektas įgyvendinamas Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijoje, išskyrus Vilkaviškio ir Kybartų miestus bei Vištyčio seniūniją – 6 balai.

46.2. Vietos projekte numatyta tradicinė etnografinė Suvalkijos krašto sodyba, kurioje puoselėjama tradicinė kaimo architektūra, tautinis paveldas – 6 balai.

46.3. Pareiškėjas vykdo ekonominę ir (ar) profesinę veiklą kaimo vietovėje ne mažiau kaip dvejus pastaruosius metus iki paraiškos pateikimo – 4 balai.

46.4. Pareiškėjas nėra gavęs EB investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai (pagal SAPARD, BPD, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą) – 2 balai.

46.5. Pareiškėjas yra kaimo gyventojas ar ūkininkas iki 40 metų amžiaus – 2 balai.

47. Vilkaviškio krašto VVG, įvertinusi vietos projekto paraiškas, parengia nustatytos formos vietos projekto paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę, vietos projekto paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Vilkaviškio krašto VVG valdymo organui svarstyti.

48. Vilkaviškio krašto VVG valdymo organo valdyba svarsto, kuriuos vietos projektus finansuoti, ir priima sprendimą dėl finansuotinių vietos projektų.

49. Sprendimas dėl paramos skyrimo įteisinamas Agentūros direktoriaus įsakymu.

50. Vilkaviškio krašto VVG apie įsigaliojusį Agentūros patvirtintą sprendimą skirti paramos lėšas vietos projektui įgyvendinti informuoja pareiškėją registruotu laišku per 5 darbo dienas nuo sprendimo gavimo Vilkaviškio krašto VVG dienos, nurodomas paramos dydis bei sprendimo apskundimo tvarka.

51. Priėmus sprendimą suteikti paramą, pareiškėjas tampa vietos projekto vykdytoju. Paramos sutartis nesudaroma.

X. MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

52. Mokėjimo prašymai teikiami:

52.1. kartu su vietos projekto paraiška, jei pareiškėjas iki vietos projekto paraiškos pateikimo patyrė ir apmokėjo dalį ar visas su projekto įgyvendinimu susijusias išlaidas, kurioms

finansuoti prašo skirti paramą. Šiuo atveju su vietos projekto paraiška yra teikiamas mokėjimo prašymas (2 priedas);

52.2. po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta vietos projekto paraiškoje..

53. Mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus gaunama Vilkaviškio krašto VVG buveinėje, bei skelbiama Agentūros interneto tinklalapyje www.nma.lt.

54. Vietos projekto vietos projekto vykdytojas turi pateikti vieną mokėjimo prašymo originalą, pažymėtą spaudu ORIGINALAS, ir vieną kopiją, pažymėtą spaudu KOPIJA, pridedamų dokumentų originalus ir Vilkaviškio krašto VVG darbuotojo arba notaro patvirtintas kopijas. Dokumentų originalai, kurie pažymėti atitinkamu spaudu, grąžinami vietos projekto vykdytojui, o patvirtintos spaudu TIKRA kopijos pasiliekomos.

55. Mokėjimo prašymus kartu su reikalaujamais priedais iš vietos projekto vykdytojų priima ir registruoja Vilkaviškio krašto VVG adresu: J. Basanavičiaus a. 7, LT-70101 Vilkaviškis..

56. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, taikomos sankcijos, nustatytos Bendrosiose taisyklėse. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 10 darbo dienų nuo vietos projekto paraiškoje numatytų terminų. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami, išskyrus Bendrosiose taisyklėse ir šių Taisyklių 59 punkte numatytus atvejus.

57. Jeigu vietos projekto vykdytojas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą arba pakeisti vietos projekto objektų paskirstymą tarp paramos dalių, jis iki paraiškoje nustatyto atitinkamo termino pabaigos turi Vilkaviškio krašto VVG pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo arba dėl vietos projekto objektų paskirstymo tarp paramos dalių.

58. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, vietos projekto vykdytojas turi Vilkaviškio krašto VVG raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis.

59. Vietos projekto vietos projekto vykdytojų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas už turimą, įgytą nuo 2007 m. rugsėjo 19 d. ir ne anksčiau kaip prieš dvejus metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos, iki šių Taisyklių įsigaliojimo dienos atsiskaitė grynaisiais pinigais.

60. Mokėjimo prašymai vertinami Bendrosiose taisyklėse nustatyta tvarka. Mokėjimo prašymas turi būti įvertintas ne vėliau kaip per:

59.1. kai mokėjimo prašymas (-ai) teikiamas (-i) kartu su vietos projekto paraiška: per 10 kalendorinių dienų nuo sprendimo skirti paramą dienos atliekamas mokėjimo prašymo administracinis vertinimas ir mokėjimo prašymas perduodamas Agentūros KDTS, o per 30 d. d. nuo gavimo Agentūros KDTS dienos atliekamas mokėjimo prašymo tinkamumo skirti paramą

vertinimas. Į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimų vietos projekto vykdytojui bei patikrų vietoje atlikimo laikas;

59.2. kai mokėjimo prašymas (-ai) teikiamas (-i) pagal vietos projekto paraiškoje nurodytus vietos projektų įgyvendinimo etapus: per 10 kalendorinių dienų nuo mokėjimo prašymo užregistravimo Vilkaviškio krašto VVG dienos atliekamas mokėjimo prašymo administracinis vertinimas ir perduodamas Agentūros KDTS, o per 20 d. d. nuo gavimo Agentūros KDTS dienos atliekamas mokėjimo prašymo tinkamumo skirti paramą vertinimas. Į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimų vietos projekto vykdytojui bei patikrų vietoje atlikimo laikas.

61. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

62. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, vietos projekto vykdytojai pradeda įgyvendinti vietos projektą savo lėšomis ir Vilkaviškio krašto VVG teikia mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas vietos projekto vykdytojo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei toks turimas).

63. Vietos projekto vykdytojai gali pateikti iki šešių mokėjimo prašymų.

64. Baigęs įgyvendinti vietos projektą, vietos projekto vykdytojas pateikia Vilkaviškio krašto VVG galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą.

65. Paramos lėšos išmokamos Bendrosiose taisyklėse nustatyta tvarka.

66. Nepanaudojus visos skirtos paramos sumos dėl sumažėjusių vietos projekte numatytų išlaidų vertės, vietos projekto vykdytojas Bendrosiose taisyklėse nustatyta tvarka gali numatyti padaryti tiesiogiai su vykdoma veikla susijusias tinkamas finansuoti išlaidas.

XI. VIETOS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA IR TIKRINIMAS

67. Vietos projekto vykdytojas teikia Vilkaviškio krašto VVG vietos projekto įgyvendinimo ataskaitas ir veiklos pagrindimo dokumentus Bendrosiose taisyklėse nustatyta tvarka.

68. Patikrų vietoje atlikimo tvarka numatyta Bendrosiose taisyklėse.

69. Vietos projekto vykdytojui nesilaikant paramos suteikimo reikalavimų ir pažeidžiant įsipareigojimus, numatytus šiose Taisyklėse ir vietos projekto paraiškoje, taikomos sankcijos, numatytos Bendrosiose taisyklėse.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

70. Vietos projektų dokumentų saugojimo, apskundimo tvarką ir kitą šiose Taisyklėse nepateiktą informaciją reglamentuoja Bendrosios taisyklės ir kiti teisės aktai.

71. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.
